

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubni pisma se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Ferluga. Listnik izdajatelj: Štefan Ferluga. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nepriljubni pisma se ne vračajo.

Naročnina: za celoletno ... K 24.— za pol leta ... K 12.— za tri mesece ... K 6.— Za nedeljske izdaje za celoletno ... K 24.— za pol leta ... K 12.—

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti“ za Primorsko

„V edinosti je moč!“

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglaš se računajo na milimetre v široki eni kolone. Cene: Oglaš izgovor in obrtnikov ... mm po 10 vna.

Osmrtice, zahvale, poslanke, oglaš denarnih zavodov ... mm po 20 vna.

Oglaš v tekstu lista do peti vrsti ... K 5.— vsaka nadaljna vrsta ... K 2.—

Mali oglaš po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglaš sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo v uradni list. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštneštanični račun št. 841.652.

IV. zlet Tržaške sokolske župe na Opčinah

Težki časi so nastopili za slovensko Sokolstvo. Prav sredi, na predvečer zleta naše Sokolske župe nam je prispela z Dunaja žalostna vest, da je prepovedano, ali pravzaprav nemogoče vseslovenski sokolski zlet v Ljubljani. Pod vtisom te žalostne vesti je praznovalo tržaško Sokolstvo svoj včerajšnji sokolski dan, a reči moramo, da nam je prav ta dan, vključno vsem žalostnim vestem od zunaj, podal nam tržaškimi Slovencem najboljšo zagotovilo, da ni pritiska, niti od te, niti od druge strani, ki bi mogel preprečiti oni visoko zamišljeni razvoj našega naroda, ki je zgrajen na neomajni podlagi visoke Tyrševe sokolske ideje.

Krepko telo in zdrava duša: to je cilj, ki ga zasleduje naše Sokolstvo, in tak bodi vsak Slovenec, ki naj kot koristen član našega naroda sodeluje v našem boju za obstanek. »Slovenec sem, in kdo je več« — to je ampak, sokolske ideje med nami Slovenci in za tem uspehom sokolskega dela stremimo mi tržaški Slovenci. In kdo nas ustavlja na tej poti? Trdna volja je v nas, da dosežemo ta svoj visoki cilj, neomajno je v nas prepričanje, da moramo doseči prej ali slej uspeh tega svojega dela, in naj se nam stavijo na našo pot za preke kakoršnekoli: skozi nje in preko njih; to je pot našega tržaškega Sokolstva, to je pot tržaškega Slovenstva. V narodu samem je tista sila, ki ga vzdrži v življenju, v našem narodu samem je tista moč, ki ga dovede na tisti višek; da si bo mogel uspešno dobojevati tisto stališče v zboru narodov, ki mu gre po njegovih zmoglostih.

Tržaška Sokolska župa se je od svojega začetka sem zavedala svoje visoke naloge, ki jej jo narekuje tako izredno eksponirano stališče tržaških Slovencev. Slovensko Sokolstvo v Trstu je bilo vedno tisti prvobornik za našo narodno idejo, za katero so se strinjale vse ostale naše narodne organizacije v trdno bojne vrste za našo narodno osamosvojitve. V Sokolu smo vedno gledali tržaški Slovenci tiste čile vrste, ki naj gredo prve v boj za naš narodni razvoj in napredek in Sokol je bil tisti, ki je dvigal vse ostale naši narodni organizaciji vodilno smer v našem boju za ohranitev naše velevalne slovenske postojanke ob obali naše sinje Adrije.

Včeraj je naše tržaško Sokolstvo, združeno v tržaški Sokolski župi četrtič pokazalo tržaškemu Slovenstvu uspehe svojega trdnega, vztrajnega, a zato tem blagoslovenjega dela. Od prvih začetkov prave sokolske vežbe, pa do danes, ako premostrivamo delovanje našega Sokola strogo z ozirom na sokolsko, moramo reči, da smo z zadovoljstvom opazovali tisti postopni napredek, ki je lasten edinole rednemu smotnemu delu. Tržaška Sokolska župa ni delala v svojem napredku skokov, ki nikdar niso merodajni za presojo resničnih dejanskih uspehov; pač pa so se kazali uspehi dela tržaške Sokolske župe navidezno majhni, toda vsi ti drobci se strinjajo od časa do časa v celoto, kateri se mora klanjati tisti, ki ume pravično delo. »Kdor prehiteva zaostaja« — temu se je vedno izogibala naša T. S. Z. in zato pač more šteti včerajšnji dan med tiste dneve, ki se jih zapiše tržaško Slovenstvo podčrtano med svoje aktivna. Napredek našega Sokolstva je merilo za napredek tržaškega Slovenstva v njegovem boju za obrambo slovenske posesti na vročih tržaških tleh.

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. — Special Xavier de Montépin.

— Ali prosim vas, gospa markiza, pomirite se, — je odgovoril nesramnež po par trenutkih. — Čemu ta jeza, in komu, vraga, predhucate vse to? Jaz vas poznam, o tem bodite prepričani, prav dobro, in vas niti od daleč ne mislim oboževati, da ste zakrivila zločin dvomoštva vedoma in hotoma ... Kakor se mi zdi, nisem rekel nič takega ... Mislila ste, da ste vdovala in da se morete potemtakem poročiti drugo. Spoštujem to vaše prepričanje, po katerem ste ravnala tako ... Apeliral sem edino le na vašo inteligenco in vam hotel poljsniti, da uloga denuncijantke ni v vašem interesu, ker bi občinstvo, ki se ravna navadno po videzu, ne našlo brez vzroka, da je videz proti vam. Javno mnenje bi vas pač kratkoma obsodilo! Ali se mi je posrečilo, prepričati vas, madame?

Pavlina je povesila glavo in molčala. Njen molk se je zdel pritrjevalen. — Tako je prav! — je nadaljeval Lascars. — Vidim, da se opametujete, in to mi je bolj všeč nego vam morem poveda-

Izpreved. — Pozdravi.

Kakor že par let sem, so bile tudi letos naše prijazne Občine torišča, na katerem je tržaško Sokolstvo hotelo pokazati našemu narodu sadove svojega dela. Trjavajska družba je tudi letos prepustila svoje zemljišče Sokolu za njegovo prireditve in je sploh v vsakem oziru pokazala, da spoštuje želje naroda, po čigar zemlji teče njena proga.

Ob 3.15 popoldne je napovedala T. S. Z. sestanek vsvoje področje spadajočih sokolskih društev pri Obelisku, dočim se je seveda vse telovadstvo zbralo že v zgodnjih jutranjih urah na telovadišču, da se pripravi za popoldanski javni nastop. Vreme se ni kazalo posebno ugodno, in zlasti v prvih popoldanskih urah so marsikova ustrašili temni oblaki, ki so se zbirali nad openskim hribom, da ni pobitel tja gori. Vendar pa ni potrajalo dolgo in nebo se je pokazalo prijaznejše našemu Sokolu nego oni, ki jim njihova oblast prihaja od tam gori nad Opčinami se je po par kapljicah dežja zasvetila vedra nebesna modrina, in množice so prihajale in prihajale ...

Na cesti pod Obeliskom se je zbiralo Sokolstvo in od tam se je nato razvil izpreved proti Opčinam. Na čelu godba N. D. O., za njo župni načelnik br. Ambrožič z župnim starostom br. dr. Wilfanom, potera zastopnika S. S. Z., dr. Murnik in br. Talar, zastopnik idriške župe, nato staroste in podstaroste T. S. Z. včlanjenih društev, zastava tržaškega Sokola kot župna zastava, ter končno članstvo v 35 štiristopih, skupaj torej okrog 150 članov v kroju. Po zvokih godbe in društvenega trobentaškega zbora je Sokolstvo prikorakalo na openski trg, kjer se je vršil slovesni sprejem.

V imenu openskih domačinov je pozdravil združeno tržaško Sokolstvo deželni poslanec in občinski svetovalec

Štefan Ferluga:

»Bratje Sokoli! Razvili ste svoje ponosne zastave, da so zaplapolale tja v sinji zrak, razprostrli ste svoja mogočna sokolska krila ter se z njimi dvignili v krepak zlet sem na Opčine, kjer vam bratska srca kličejo preiskreni sokolski: Dobro došli! Bratje, ako pregledamo širne sokolske vrste, zbrane na tem prostoru, pogrešamo med njimi moža, ki se je vedno in rad udeleževal vsake sokolske slavnosti, katere mu je bila sokolska ideja visok vzor. Sokolska slavnost in sokolska zastava v rokah pokojnega brata Josipa Kušarja, to je bilo tako tesno združeno, kakor sta združena — pri živem človeku — telo in duša. S sokolsko ljubeznijo je on to zastavo čuval, s sokolsko krepko dlano jo je nosil; z bistrim, ognjevitim očesom se je naslajal na njeni divoti in krasoti; z močnim ponosom je stopal z njo v vrstah čilega Sokola, kateremu je ohranil neomajno zvestobo do zadnjega vzdihla. Bratje! Slava spominu pok. brata Josipa Kušarja.

»A mi pomnik postavimo mu tak, da slednji skuša biti mu enak v zvestobi neizmerni do sokolske ideje, v ljubavi iskreni do milega naroda. Zato naj nam sokolske vrste odgajajo junake čvrste, ki v dlani moč in v glavni um, a v srcu nosijo pogum in ljubav čisto, vročo, trajno, zvestobo trdno, neomajno

ti ... Če ostaneta oba mirna, pojde vse dobro in sporazumeva se brez težave! ... Najbrž ste že spoznala kako smešno je, da mi mečete v obraz svoje samomorilne naklepe, ki jih nikakor ne morem smatrati za resne. Ne govoriva torej o tem! ... Pustiva tudi v nemar vprašanje markija d'Herouvilla, v najine rodbinske stvari, ki ga mu niso čisto nič mar. Marki se ne more na noben način vrvati med mojega sina in mene in temeljito bi mu poplačal, ko bi se predznil! ...

Pavlina, ki je nemo in nepremično sedela na divanu, ni dela zopet kринke na obraz. S svojimi bledeimi lici in ustnicami ter strnim pogledom je bila bolj podobna mrliču, kakor pa živemu bitju.

PETI DEL.

I.

Pogajanja.

Ko je Lascars zopet pričel jenjegov glas popolnoma izgubil ironični, gospodovalni, skoraj ukazujoči izraz in je postal skoraj nežen in laskajoči.

Njegova pužna tizjognomija je kazala enako izpremembo. Iz oči mu niso več šivgali bliski. Na ustnicah mu je namesto onega vražjega izraza, ki ga je kazal običajno, igral dobrovoljen smeh.

— V resnici, ljuba Pavlina, — je dejal, — usoda se igra z nama. Zastonj so vsa

do sokolske ideje prave, do krasne sokolske zastave. A vam, ki že tako učite, ki delate tako, tako čutite, vam z naših src ori vsakdar sokolski preiskren na zdari!

Na to je izpregovoril starosta T. S. Z. br.

Dr. Wilfan:

Zbrali smo se danes, da zopet pokažemo, koliko smo v preteklem letu delali, koliko smo napredovali. Naše delo je bilo tiho, naše delo je bilo pošteno, naše delo je bilo vstrajno in je ta dan, kar prav posebno povdarjam, dokaz našega poštenega, našega zakonitega dela. Zaradi tega se nam ni treba bati ničesar in nikogar. Ničesar ni bilo v našem delovanju, v naših čustvih, česar bi se mogli sramovati. Kar smo delali, smo delali odkrito, nismo prikrivali ničesar in smo vselej očito kazali, kaj delamo, kaj čutimo in kako hočemo delovati v naprej. Prav zato pa ravno pravim, da se nam ni treba bati ničesar, ker vemo, da smo bili vedno na poti pravice in resnice, da nismo delali drugega, nego da pospešimo naš narodni razvoj.

In na to svoje delo smo ponosni in se radujemo tega svojega dela, ker vemo, da mi storjeno zmanj. Naj torej nastopajo proti nam; mi vstrajamo; naj skušajo proti nam kar hočejo, mi zaupamo v to svojo vstrajnost in pravzaprav upamo v boljšo našo bodočnost. Tako bomo tudi nadalje vstrajali pri svojem poštenem delu, kakor smo delali doslej za naš slovenski narod, za uresničenje naše sokolske ideje. S temi čustvi v svojem srcu smo sprejeli pozdrave naših ljubih openskih domačinov in s temi čustvi v srcu pozdravljam zastopstvo S. S. Z., zastopnika idriške sokolske župe, ki so v teh težkih dneh pokazali kako nas vse združuje ena skupna misel. Bratje! Ta dan nam je pomemben v marsikaterem oziru. Naj nam vsem ostane neizbrisani v spominu. Zavedamo se svoje poštene volje, zbiramo svoje moči, da dosežemo boljše bodočnost našemu narodu in v ta namen vam kličem vsem skupaj naš: — sokolski »Na zdari!«

V imenu Slovenske sokolske zveze je pozdravil zbrano sokolstvo načelnik S. S. Z.

br. dr. Viktor Murnik

Ako so župni zleti pomembni za vse sokolske župe sploh, so še posebno pomembne za Tržaško sokolsko župo. Zakaj, tu na teh tleh, kjer se slovensko ozemlje dotika morja, tega mogočnega naravnega činitelja, tega preznamenitega podpornika narodov v njih težnjah po napredku in razvoju, — tu je sokolsko delo posebno važnosti in zategadelj posebne važnosti tudi župni zlet T. S. Z. Od leta do leta imajo javno, vnanje pokazati, kako daleč je na tem najvažnejšem delu slovenske zemlje, kjer zato treba najsilnejši mož in najkrepkejši žena, že dospelo sokolsko delo, kako daleč je sokolstvo pri tržaškem slovenstvu kakor glede števil tako glede kakovosti že dospelo v utrjanju in v povzdigi telesne in nprave moči, teh prvih pogojev za uspešen boj za obstanek, te temeljne podlage za naroda blaginjo in srečo, podlage, brez katere bi bila vsaka gradnja narodove prihodnosti zidana na pesek. Le telesno zdravi in npravo silnih bo morje adrijsko. Brez telesnega in prav tako moralnega zdravja, svežosti in

moja miroljubna prizadevanja napram vam, vključno vsemu temu imate za ljudstvo iz otroških pravic in vsak najin sestanek, če so tudi še tako redki ti sestanki, spremlja vihar. Prisegam vam pa, da nisem vaš sovražnik in zato vam hočem tudi podati dokaz ...

— Vi niste moj sovražnik? — je vzkliknila Pavlina.

— Ne, gotovo ne.

— Ne morem vam verjeti, nikakor ne morem.

— Pravite, da ne morete. Zakaj ne?

— Ker bi najhujši sovražnik ne ravnal tako kakor vi!

— O, kako krivično sodijo ljudje! — je zaklical Lascars z žalostnim, obupnim glasom. — V istem trenutku, ko vam prinašam srečo, mi delate največjo krivico.

— Srečo ... prinašate vi meni? — je odgovorila Pavlina neverjetno. — Pojdite vendar!

— Vi dvomite? In vendar ni nič bolj resnično nego to, — je odvrnil baron, — kajti za vas je sreča le v svobodnosti in jaz vas hočem osvoboditi ...

Markiza d'Herouvillova je uprla v Lascarsa nezaupen pogled.

— Kaka nova laž, kako novo hudodelstvo se skriva za besedami tega človeka? — si je mislila sama pri sebi.

Lascars je smil, kaj misli Pavlina.

— Ljuba Pavlina, — je dejal smehljaje

moči bi tudi vesoljno morje, če bi bilo v posesti naroda, ne bilo trajno njega bodočnost večjega pomena, nego morja najmanjša kaplica. Zaraditiga pa je sokolstvo, ta institucija za pridobitev, ohranitev in pomnožitev telesne in duševne delavne moči, za prigojitev in vzmožitev samozataje, vztrajnosti, krepke volje in nikdar ne popustne energije, tu večjega pomena, nego kje drugje. Zato pa se tudi vse slovensko sokolstvo pazno ozira na sokolstvo na tem ozemlju, z ljubezni polno pozornostjo sledi njegovemu delu ter se z največjo iskrenostjo veseli lepega razvoja in temeljitega napredka njegovega v zadnjih letih. Bratje in sestre! Kot zastopnik predsedstva Slovenske sokolske zveze prihajajoč med Vas imam trdno nado, da danes zopet pokažete nove uspehe nad svoje prejšnje, da obstanete znamenito, sebi v zadoščenje, narodu v prid in čast! V tem zmislu Vam prinašam Slovenske sokolske zveze iskren pozdrav, ki naj izdoni v naš junaški »Na zdari!«

Po končanih pozdravih se je sokolstvo in vsa ostala množica zgrnila na telovadišče, kjer so bile za gledalce pripravljene na treh straneh telovadišča obsežne tribune.

Nastop sokolstva.

Pri nastopu so sodelovala vsa društva, včlanjena v T. S. Z.: Barkovlje, Divača, Mavhinje, Komen, Sv. Križ, Opčine, Prosek, Rojan, Senožeče, Sežana, Sv. Jakob, Vrdele, Trst.

Prvi je nastopil naraščaj, moški in ženski, v devetih zborih po osemindeset, tako, da je v vsem nastopilo 432 izvršujočih. Vaje, sestavljene po br. Grudnu, se odlikujejo s posebno lahkostjo, zlasti za one za dedice, ki kažejo neko, rekli bi, vdanost, izražajočo se v onem položnem proženju rok. Vaje so se izvajale po skladbi br. prof. Mirka, ki je naravnost krasno pogled ritem in slog z telesnim izvajanjem, in godba škedenjske mladine je res vzorno izvrševala svojo nalogo. Naj omenimo takoj ob tej priliki, da je ta godba pod vodstvom g. Flega naravnost presenetila občinstvo, nele s preciznim in točnim izvajanjem telovadnih glasbenih točk, temveč ravno tako tudi pozneje s svojimi izbornimi izvajanimi koncertnimi komadi.

Vzlic temu, da šteje ta godba večino le dedice, komaj odrasle otroški starosti, trdimo brez pridržka, da je to naša najboljša narodna godba v Trstu.

Proste vaje naraščaja so se izvajale splošno dobro. Številno sodelujočih je bilo sicer nekoliko manjše, kakor preteklo leto, kar je treba postaviti na račun obetajočega se slabega vremena, in na drugi strani morda tudi z ozirom na znani šentjakovski bombni atentat, tudi na strah, da bi se deci mogoče zgoditi kaj zlega. Vzlic temu pa je bila udeležba, kakor smo rekli, zelo lepa in je pokazala, da naše ljudstvo umeva, kakega pomena je sokolska vzgoja. One točnosti pri izvajanju posameznih vaj, ki je je pričakovati od rednega telovadstva, seveda pri naraščaju še ni bilo.

Kritje tupaam ni bilo vzorno; tupaam je bilo opaziti neenotnosti v izvršbi, vendar pa je večino teh pogrškov treba postaviti na račun ne ravno najugodnejšega terena in morda tudi na to, da ni bilo mogoče združiti vsega zbora k daljšim skupnim vežbam. V splošnem je treba, kakor smo rekli, priznati, da je naraščaj pokazal precejšen napredek napram lanskemu nastopu, če gledamo le na tehnično stran nastopa.

moremse zato jeziti na vas, kajti marsikatero krivdo imam na svoji vesti; vendar pa upam, da boste bolj zaupala v zagotovitev moje dobre volje, kakor hitro vam povem, da gre pri malem dogovoru, ki ga vam hočem položiti, prav tako za moje osebne koristi, kakor za vaše.

— Potemtakem nameravate napraviti z menoj kupčijo! — je rekla Pavlina.

— Kupčijo! Ta beseda je pretrda, — je odgovoril Lascars, — toda, ker pa je v resnici popolnoma na mestu, jo sprejemam brez ugovora.

— Govorite torej! ... je rekla mlada gospa živahno, — in če je ta kupčija prav tako onečaščena za tistega, ki jo polaga, kakor za ono, ki bi jo prejela, potem bi se vsaj sedaj zopet ne motila v vas.

— Čemu vse te nepotrebne žalitve? — je vzkliknil Lascars nestrpno. — Povem vam, da me te žalitve ne zadevajo, ali pa da odletavajo od mene, ne da bi me ranile. Preziram jih in prehajam preko njih k stvari. Predlagam vam zameno.

— Zameno med nama ...?

— Da!

— Ne razumem vas!

— Povem vam torej tako, da me boste razumela. Toda predvsem si natančno ogledva najin položaj, da ne bo pozneje ne-nesporazumljen! ... Moje pravice na vas in mojega otroka so neoporečne in treba je le, da jih uveljavim, da vas požinem v

Za naraščajem je nastopilo članstvo na orodju, in sicer po številu 64 telovadcev. Telovadilo se je obenem na štirih drogih osmih bradljah, treh konjih, miži, skoku s palico in prostimi lestvami. Prvenstvo pri orodni telovadbi gre vsekakor tržaški vrsti na drugo, kateri se je priključilo tudi enakovredno več vrst na bradlji. Za občinstvo je bil vsekakor morda najzanimivejši skok s palico in še posebej nastop barkovljskih telovadcev na prostih lestvah.

Z izredno preciznostjo je izvajalo nato 64 članic ljubljanske proste vaje. Ze sam nastop oziroma razstop je dal občinstvu povod za živahno odobravanje, ki pa se je z vsako vajo stopnjevalo, tako, da je ta nastop odnesel prvenstvo nad vsemi.

Nato je nastopilo deset šentjakovskih telovadcev z ruskimi prostimi vajami, ki so jih izvajali brez godbe kar najpreznejše, kar je tudi občinstvo priznavalo za najživahnejšim priznavanjem.

Istočasno je nastopila vrsta Tržaškega Sokola, broječa 15 telovadcev s skupinami na treh bradljah. Te so izredno ugajale občinstvu. Posebej naj omenimo, da je skupina osmih telovadcev te vrste dvakrat dvignila stoji: dokaz, da šteje Tržaški Sokol v svoji sredi izredne moči.

V številu 144 mož je nato nastopilo skupno članstvo z Vidmarjevimi ljubljanskimi prostimi vajami, po isti Vidmar. skladbi. Izvajanje točno, precizno, lahkotno. Vrste krite, splošni izraz, enoten dokaz enotne smotrene naredbe. Napredek od lanskega leta očividni.

Burno odobravanje je sledilo temu končnemu nastopu, nakar se je občinstvo razšlo po veselilnem prostoru, kjer se je razvila najživahnejša, najveselejša

prosta zabava.

Najveselejše življenje je zavladalo okrog župnega paviljona kjer so tržaške gospe in gospodične skrbjele zato, da ni manjkalo ničesar, kar si je človek požel za svoje okrepčilo.

Omenimo naj, da je, dasi se je razpečevalo edinole domače blago, poleg domačih vin, pilo pivo naše domače senožeške pivovarne, kar moremo edinole odobravati vsaj na naših narodnih prireditvah, itak naj ima zaslužka edino le naša domača obrt.

Župni paviljon ste vodili gospa dr. Slavikova in g. Lenassijska, a prav pridno so jima pomagale gospodične: Odimalova, Pertotova, Anica, Mimi in Stana Martelančeve, Zora in dve Anici, Mary in Zora Čulčevići, Jožica Saksidova, Anica, Olga in Stefana Vatovčeve, Prelčeva, Plajerjeva, Slavikovi Nada in Slavica, Starčeva, Vinškova in Zidarjeva. Poskrbljeno je bilo z vsem najboljšim in dame so poskrbele, da je bilo še boljše.

Openke dame so vodile poseben paviljon čigar čisti dobiček je namenjen openskem Sokolu in C. M. D. Domači gostilničarji pa so tudi poskrbeli, da je bilo občinstvo postreženo kar najbolje. Na plesišču se je razvil živahen ples, ki je potrajal pozno v noč in povsod okoli se je glasila vesela pesem. Zabava je bila vsestranska, vesela, domača, kakršna more biti le tedaj, kadar se snide naše ljudstvo k svoji domači pristni slovenski zabavi.

Strokovno poročilo o telovadnem nastopu naše T. S. Z. prepustimo strokovnim sokolskim listom, pripomnimo naj pa, da je bila sodb občinstva splošna ta, da je T. S. Z. od svojeag zadnjega, lanskega

obup in to najnesrečnejšim korakom ... Ali priznavate to, gospa markiza?

— Priznavam, da je moja nesreča v vaših rokah ... — je odgovorila Pavlina trpko.

Lascars je nadaljeval: — Doktor ste mislila, da sem mrtev, ste bila popolnoma srečna ... Sedaj je odvisno od mene, da vam za vedno povrnem srečo, ki ste jo okužala le malo let ...

Pavlina je molčala.

— Do te sreče vam morem pomoči edinole moja smrt, kakor si porečete gotovo sama, — je nadaljeval baron. — Sem popolnoma vašega mnenja. Toda nič ni bolj podobno smrti, kakor večna odsotnost, in z ozirom na to točko prihajam na polje, na katerem se najbrž zediniva ...

Markiza d'Herouvillova je napravila kretinjo, ki je hotela reči:

— Čujem podvijahte se!

Lascars ni predolgo mučil Pavline potrpežljivosti.

— Ljuba markiza, — je dejal, — jaz sem ubožen, vi ste pa bogata. Gre torej za to, da si obdržite v spominu to dejstvo.

— Vi, pa ubožen! — ga je prekinila mlada gospa. — Gospa de Langeoc ne govori tako o vas. Gospa de Langeoc pripoveduje, da ste se povrnil iz Indije z neizmernim bogastvom ...

— Gospa de Langeoc z ljubeznivo uslužnostjo in v neskončno dobri veri le po-

nastopa napravlja doberšen korak naprej k tisti sokolski popolnosti, ki je cilj vse naše sokolske institucije. Občinstvo je pač spoznalo, da je popolna resnica ono, kar je govoril starosta T. S. Z. Dr. Wilfan v svojem požurjenem nagovoru, da je namreč naša sokolska institucija, četudi jo hočejo zadržati v njenem razvoju, najrazličnejše zapreke, vendar na svojem pravem potu: tja k povzdigi narodne samozvesti, tja k napredku, tja k telesnemu in moralnemu napredku našega naroda. Na tem potu — zakonitem potu, je rekel Dr. Wilfan, — pač ne ustavi nihče našega Sokola in našega naroda!

Po tej poti smo šli in pojdemo naprej pa naj nam mečejo polena pod noge, naj nas ovirajo kakorkoli: Slovenski Sokol koraka preko teh zaprek nemoteno dalje in za njim koraka slovenski narod, če ne drugje, pa vsaj na Tržaškem. Seme sodelstva, vsejano v slovenska tržaška tla ni padlo niti med trnje niti na kamen, pač pa na rodovitno zemljo, kjer poraja sadove, katerih se sme z vso pravico veseliti ves slovenski narod. Tiste krepke, tiste strumne vrste, ki so večrajšnji dan pokazale na Opčinah, kako poraja, kako vzgaja, kako poplavlja in dovraja do najvišjega Sokol pomladek in cvet našega naroda, tiste vrste naj bodo vzor vsemu slovenskemu narodu na Tržaškem. S tisto trdnostjo sokolsko voljo, s tisto neomejeno sokolsko odločnostjo, s tistimi odličnimi sokolskimi ponosom, kakor so ga pokazale naše sokolske vrste, naj koraka slovenski narod na Tržaškem tja naprej v borbi za svojo last in za svojo pravico ob obali sinje Adrije, ves narod naš na Tržaškem, in tedaj se nam ni treba bati, da bi kdaj s te naše rodne grude izgini slovenski rod!

Po postenem in zakonitem sokolskem delu — na boljše našo narodno bodočnost: Sokolski

NA ZDAR!

Brzojavna poročila.

Čudno postopanje c. kr. korespondenčnega urada.

DUNAJ, 12. (Izv.) Danesnja »Zeit« vehementno napada metodo, ki jo prakticira zadnje dni c. kr. korespondenčni urad, ki priobčuje danzadnem najostrejši izpade najmanj znanih srbskih listov proti Avstriji in avstrijskim razmeram. »Zeit« konstatira, da prinašata te brzojavke celo uradna »Wiener Zeitung« in »Wiener Abendpost«, ki sta sicer vedno čisto brezbarvna in pristavljata: Navadno se zanimata vlada in pa zunanje ministrstvo, ki mu je podrejen c. kr. korespondenčni urad le za mnenja oficijalnih zadev drugih držav. Vsaj dosedaj nismo še zapazili, da bi nam c. kr. kor. urad serviral kakne nesramne in brezdejni italijanske članke proti Avstriji in odkar vlada med Avstrijo in Rumunijo čisto drugo razpoloženje, tudi nobenih protiaustrijskih glasov iz Rumunije. Zakaj nas c. kr. kor. urad ravno sedaj danzadnem poliva z raznim publicističnim blatom, izkopanim iz najneznatnejših srbskih listov. Kaka metoda je to, da kor. urad pri tej priliki tudi ne navaja, katere kroge zastopajo dotični srbski listi. Nato »Zeit« konstatira, da je postopanje srbskega vladnega glasila »Samouprava« popolnoma korektno, na drugi strani pa je smatrati radikalno protiaustrijsko gonjo nekaterih srbskih listov le kot politični maneuver v očigled predstoječim novim skupščinskim volitvam. Opozicijske srbske stranke bi si pač pridobile rade par novih mandatov.

70letnica kralja Petra.

BELGRAD, 12. (Izv.) Ob 8 dopoldne se je vršila v stolnici slavnostna služba božja v spomin 70letnice rojstva kralja Petra, k se praznuje danes. Službi božji so prisostvovali: prestolonaslednik-regent Aleksander, princ Jurij in Pavel, ministrski predsednik Pašić s celim kabineto, vse diplomatični zbor, belgrajski župan z občinskimi svetom, predstavniki civilnih in vojaških oblasti in mnogostevilno občinstvo, ki je zlasti prestolonasledniku Aleksandru na njegovem pohodu v cerkev, priredilo viharne ovacije. Kralj Peter, ki se nahaja v kopalnici Vranjska Banja, je prejel iz Srbije in inozemstva nebroj brzojavnih čestitk. V mestu, ki je vsled smrti poslanika Hartwiga v črni zastavi, so danes razbošene poleg črni zastavi tudi srbske narodne zastave.

navlja majhen romanček, čigar avtor pa — vi imate o meni najslabše mnenje in ne sem jaz, romanček, ki je bil zelo koristen in celo tudi potreben, da sem se mogel nemoteno gibati v visoki pariški družbi pod imenom Cavaroca, ki sem si ga nadel zaradi vas ...

— Toda, — je rekla Pavlina, — ouo razkošje, s katerim se obdajate, vaše mnogoštevilno služabništvo, vaše očividno bogastvo ...

— Očividno, da to je prava beseda, — je odgovoril Lascars. — Samo za oči. Na mojem bogastvu ni nič resnega, moje razkošje pač zasleplja, toda ne bi preneslo nikake preizkušnje. Živim sicer kako velik gospod, toda vse le na up, ki ga nikomur ne odrekajo, ki ga smatrajo za milijonarja. Svoje dobavitelje tolažim z lepimi besedami; toda zagotavljam vas, da nihče od njih še ni videl mojega denarja. To bi znalo trajati nekaj tednov, morda tudi nekaj mesecev. Potem bi se pa nekega dne zbudilo nezaupanje, armada upnikov bi pograbila orožje in treba bi se bilo umekniti kar najhitreje. Ljuba Pavlina, dovolj izkušnje imam v teh stvarih in vem, kako se dogaja v takih slučajih. Toda sedaj že nisem več tako mlad, da bi se mi kaj takega zdelo smešno in zabavno in zato se hočem na vsak način izogniti takemu koncu ...

(Daše.)

Kje bo pokopan post. Hartwig?

BELGRAD, 12. (Izv.) Pogreb ruskega poslanika pl. Hartwiga se bo vršil v torek. Kje bo pokopan, ali v Belgradu ali ne, še ni določeno. Odvisno je to od odločbe njegove soproge. Srbska vlada želi, da bi bil Hartwig pokopan v Belgradu, da bi imeli Srbi tako grob svojega nenadomestljivega prijatelja na domači zemlji. Pogrebne svečanosti bodo čim najpompozantnejše.

Proti študiranju srbskih dijakov na Dunaju.

DUNAJ, 12. (Izv.) Tukajšnji vseučiliški profesorji zbirajo podpise za vlogo na vlado, v kateri bodo zahtevali, naj se srbskim dijakom iz kriljivne prepove pohajanje avstrijskih vseučilišč.

Baron Burian v avdienci.

IŠL 12. (Izv.) Cesar je danes, ob 9 dopoldne, sprejel ministra a. latere, barona Buriana, v več kakor enourni avdienci. V odličnih krogih pripisujejo tej avdienci veliko pozornost.

IŠL 12. (Izv.) Po avdienci je obiskal baron Burian skupnega finančnega ministra Bilinskega in konferiral z njim nad eno uro. V poučenih krogih se govori, da je cesar tudi od Buriana hotel zvedeti mnenje o položaju v Bosni. Popoldne so se razširile po mestu vesti, da ni izključeno, da pride v kratkem do demisije ministra Bilinskega, ki bi ga nasledil zopet Burian. V poučenih političnih krogih pa javljajo, da so te vesti popolnoma neresnične, ker je pozicija Bilinskega slejkoprej trdna.

Protičiške izgrede v Opavi.

OPAVA 12. (Izv.) Čehi so napovedali za danes pri Sv. Katarini pri Opavi veliko narodno slavnost. Da ne bi Čehi prišli v Opavo, so Nemci že na vse zgodaj priredili protičiške izgrede, tekoma katerih je bil češki poslanec Gudrich nevarno ranjen. Zvečer so Nemci Čeha pri odhodu čeških gostov z pet. napadli. Položaj je postal tako nevaren, da je morala poseči vmes žandarmerija in končno tudi cel bataljon vojaštva. Več oseb je bilo aretiranih.

Nov spopad na bolgarsko-rumunski meji.

BUKAREŠT 12. (Izv.) Pri Kujundžaku, 2 km od bolgarske meje, je prišlo do novega spopada med bolgarskimi in rumunskimi stražami. Bolgarski obmejni vojski so udri v rumunsko ozemlje in se zapletli v boj z rumunskimi stražami, tekom katerega sta bila dva Rumuna težko ranjena. Ker se v zadnjem času spopadi na meji vedno pogostejše ponavljajo, dolži rumunsko časopisje Bolgarsko, da sistematično izživa. V Bukarešti vlada radi tega veliko razburjenje in listi zahtevajo energično od vlade, naj napravi konec neprestanim konfliktom na meji.

Sufragetke.

EDNBURG 12. (Izv.) Ko sta se peljala kralj in kraljica v stolno cerkev, je vrgla neka sufragetka v voz žogo, na kateri je bil prilepljen neki memorandum. Žoga je padla kraljici na krilo, a jo je kraljica odbila z roko. Sufragetka je bila aretirana.

Zverinski umor na Dunaju.

DUNAJ, 12. (Izv.) Policijska preiskava o zverinskem umoru, o katerem smo poročali že včeraj, je imela ugoden vspeh. Truplo umorjene ženske se je nahajalo v neki vrti in je bilo le slabo pokrito. Poizkusi s policijskimi psi so se sicer ponesrečili, toda pri natančni preiskavi obleke umorjenke je našla policija v žepu neki listič, na katerem je bilo zapisano neko stanovanje. Policija je odšla takoj na lice mesta in dognala, da stanuje tamkaj bivši občinski uslužbenec Fasching. Našla je v peči tudi več kosti, toda osumljenec je trdil, da so to kosti od včerajšnje pečenke. Ker pa je na lice mesta poklicani zdravnik konstatiral, da so to človeške kosti, je končno priznal, da je fakično umoril dotično žensko. Umorjenka je bila 60letna beratica Schmerz. Fasching jo je umoril v četrtki, v petek ji je pa odrezal glavo, roke in noge, jih razsekjal na drobne kosce, ki jih je vrgel potem v peč. Fasching izjavlja, da je Schmerzovo umoril le radi tega, ker ga je vedno nadlegovala z beračenjem. Ker pa je bila Schmerzova ena t. zv. bogatejših beratic, se sumi, da se je Fasching z umorom hotel prilastiti njenega denarja. Morila so izročili sodnji.

Pred izbruhom železniške stavke v Italiji.

RIM, 12. (Izv.) Danes je izšla kraljevska naredba, datirana z dne 11. t. m., ki kliče pod orožje vse rezerviste iz l. 1891. Oni rezervisti, ki se nahajajo z dovoljenjem predpostavnih oblasti v inozemstvu, so za enkrat dispindirani od dolžnosti, da se morajo prijaviti. Kraljevska naredba je izzvala v vsej deželi velikansko senzacijo. Splošno prevladuje prepričanje, da je odredila vlada to le radi tega, ker se boji predstoječega zbruha železniške stavke.

Zborovanje albanskih veljakov.

DRAČ, 12. (Izv.) Pod predsedstvom kneza Viljema se je vršilo snodi zborovanje albanskih veljakov, ki se ga je udeležilo okoli 40 katolikov, muslimanov in pravoslavcev.

med drugimi tudi Prek Bib Doda in Izmail Kemal bej. Najpomembnejše je bilo govoril znani Isa Boljetinac, ki je izjavil: »Če ravno si sedanjega kneza nismo izbrali sami, ampak nam ga je dala Evropa mu moramo kljub temu ostati zvesti. Če bi bil sedanjí knez primoran, da zapusti deželo potem naj nobeden izmed Albancev ne sprejme eventualno mu ponujene kandidature. Albanci nismo otroci, da bi se z nami igrali.« Baje je bilo na konferenci soglasno sklenjeno, naj ostane sedanjí knez, ki naj se obrne še enkrat na velesile, da sigurno preizkusi garancije za sedanje meje dežele, dočim naj za vojaško pomoč pod nobenim pogojem ne prosi.

Epiroti neprestano prodirajo.

DRAČ, 12. (Izv.) Z juga se poroča, da Epiroti neprestano napredujejo. Zasedli so dosedaj že ves okraj Skrapar. Napadli so tudi že Berat in ogrožajo sedaj Valono. Vstaši ne izpuste nizozemskih častnikov.

DRAČ, 12. (Izv.) Vstaši, ki so o priiliki zavzetja Elbasana vjeli tudi dva višja nizozemska oficirja, zatrjujejo, da ju toliko časa ne izpuste, dokler se bo nahajal v deželi knez Viljem. Pred Dračem je padlo snodi zopet več strelcov. Vršil se je boj med predstavitelji.

Avstrija kupila neki grič pri Valoni?

DUNAJ, 12. (Izv.) Iz Berlina se poroča, da je kupila avstrijska vlada holm Limani pri Valoni, ki je baje velikega strateškega pomena.

Preostali begunci iz Korice.

RIM, 12. (Izv.) »Agenzia Stefani« poroča iz Drača: Iz Korice, kjer so bile vladne čete, kakor znano, strahovito poražene od Epirotov in Muslimanov, je prispelo od 2000 vojakov le 80. Vsi ostali so bili pobiti, ranjeni, ali pa so se razpršili na vse strani.

Turški dreadnought »Sulejman«.

CARIGRAD, 12. (Izv.) Parnik »Rešid paša« se je odpeljal danes s polnim motom v Anglijo, da prevzame za Turčijo zgrajeni dreadnought »Sulejman«.

Grki in Turki kupujejo nove ladje.

MADRID, 12. (Izv.) Potrjuje se, da se Grška kakor tudi Turčija trudita, da bi kupile od Španske nekaj novozgrajenih španskih vojnihi ladij.

Slovenci! Bratje! Sestre!

S sijajnim moralnim in materialnim uspehom je 21. preteklega meseca končal prvi javni nastop »Sokola« pri Sv. Jakobu.

Dolžnost odbora je, da se spomni vseh, ki so pripomogli k tako sijajnemu vspehu. In to je tem lažja in tem vselejše dolžnost, ker so vsi, ki so delovali za proslavo tega dne, delali s pravim sokolskim srcem in sokolsko požrtvovalnostjo. Vse, kar misli in čuti sokolsko, je bilo na delu; vse, kar čuti slovensko-narodno, je položilo ta dan svoj delež na žrtvenik »Sokola«; in zdelo se nam je, kakor bi bila samo ena velika demokratska in narodna družina, zbrana pod sokolskim praporom. Le temu demokratsizmu je pripisovati velike vspehe, ki smo jih dosegli.

Ne moremo naštevati vseh posameznikov, ki so pripomogli k sijajnemu vspehu. Zahvaljujemo se v prvi vrsti našemu narodnemu občinstvu, ki je naš nastop posetilo v tako ogromnem številu ter s tem navdušilo naš naraščaj in člane k še vztrajnejšemu delu.

Posebno se zahvaljuje odbor našim na rodni trgovcem in drugim darovalcem obilo posanih darov. V dolžnost si pa šteje posebej se zahvaliti za bratsko pomoč šentjakobskim društvom: Ciril Metodovi podružnici, Čitalnici, Iliriji, Narodno socijalni mladini in godbi N. D. O. Na zdar!

Odbor Sokola pri Sv. Jakobu.

Domače vesti.

Šentjakobski semenj se vrši, kakor je bilo že javljeno, v nedeljo, dne 2. avgusta 1914. l. na prostoru društva »Jadrani« pri Sv. Jakobu. Z ozirom na izključno narodni namen te prireditve, se prosi bratska društva, da pri določitvi svojih prireditev to upoštevajo.

Samomor. Pred približno enim mesecem si je najel v ulici S. Nicolo št. 14 v tretjem nadstropju 17letni žid, črkostavec Ivan Weiss stanovanje pri gospe Uraniji Contuma. Včeraj popoldne pa si je imenovan Weiss pogal 2 krogli v prsi. Poklicani zdravnik resilne postaje je mogel konstatirati le že nastopilo smrt. Policija, ki je slučajno pristopila v samomorilčevo stanovanje, je našla polno knjig nemških klasičkov. Te knjige si je nesrečneš nabavil v Lipskem, kjer je živel pod tujim imenom. Policija je našla med zapuščino samomorilca tudi 1000 K v gotovini ter hranilo knjižico neke posojilnice v Budimpešti, naslovljeno na ime gospe X. Truplo so prepeljali v mrtvašnico sv. Justa.

Tat pod posteljo. V hotel Vanoli je prišel nepoklican gost. Kronika moti o tem, ali je bilo še kaj prostora na posteljah ali ne:

resnica je, da je šel gospod Nikolaj Orlič spat pod posteljo zakonskih Endredij, ki sta prišla iz ogrske metropole. Gospa Endredij, ki ni vojena živet brez strahu, je v previdnosti prosila moža, naj pogleda pod posteljo, če ni morda kakega nepoklicanca. In gospod soprog se je spoštljivo sklonil ter na nemalo začudenje videl dve dolgi nogi, ki ste širili izpod postelje. Gospod Endredij, ki je poročnik v rezervi in ki je bil slučajno na vajah, je pognil iz nožnice bridko sabljico in Orlič je moral slediti odločnemu ukazu Direktion via Tigor. — Orlič je star sorodnik s kazenskim zakonikom. Nerazdružljiv je s tatinskim orodjem, koje se je našlo pri njem. No, gospodu Orliču sedaj ne bo treba spati pod posteljo v hotelu Vanoli, ampak na postelji v hotelu Tigor, kjer bo imel čas premišljati, kdaj je zadnjikrat spal na trdih hotelskih tleh pod mlado zakonsko dvojico.

Z revolverjem. V vinočetu, ki se nahaja v ulici Punto del Forno je bil v soboto zvečer aretirani natakari Aleksander Klinger, star 32 let, rodom iz Košatnia na Češkem, stanujoč v isti ulici št. 6. Klinger se je namreč nekaj sprl z nekim vojakom bosenskega polka, nakar je dotični vojak poklical na pomoč svoja tovariša Stefana Sapina, in Josipa Pavličiča. Klinger pa je pognil iz žepa revolver in ga nameril na vojaka. Ko so ga pa vojaki hoteli aretirati, je Klinger skočil skozi okno in hotel pobegniti. Toda po nesreči je padel v roke policijskemu stražniku, ki ga je odgnal na policijo.

Ker ga ni marala. Nikola Rakovič, star 19 let, rodom iz Kotora, mornar je sinoči sedel v Kovačičevi gostilni v ulici Lazareto vacchio št. 5, kjer je uslužbena kot natakarka neka Ivanka Kumar. Ivanka je zelo ugajala mlademu Nikoli in skušal jo je na vsak način pridobiti za-se, kar se mu pa ni posrečilo. Ivanka ga ni marala. Nikola se je razhudil in je začel Ivanka groziti, da jo ustrelji. To pa zopet Ivanka ni bilo prav in poklicala je redarja, ki je vročerkvna Dalmatinca odpeljal na hladno.

Radi razžaljenja straže. V soboto zvečer je 19letni Zeno Milinkovič, rodom iz Catkova v Galiciji, menda uslužben pri Avstro-Amerikani, tebični meniči začel zmerjati policijskega stražnika, ki je prišel mimo njega. Stražnik se je končno naveličal Milinkovičevega psovanja in je kričaje odpeljal v zapor.

Žepna tatvina. Na ovadbo natakarka v gostilni »Argus«, Antona Sorbo je bil včeraj aretirani 23letni težak Peter Deluca, rodom iz Krkavcev, ker mu je ukradel denarnico, v kateri so se nahajali trije zastavni listki, vredni 52 kron.

Najdeno. Na veseličnem prostoru na Opčinah se je našel srebrn obesek. Kdor ga je izgubil, ga dobi pri vratarici Narodnega Doma.

Vesti iz Goriške.

»Dežliški zavod« v Gorici (ulica Ponte lano 32). Golenke, ki stanujejo v tem narodnem zavodu, so dobile koncem preteklega tečaja na spleh prav dobra sprčevala, s čemer se zavod sam priporoča. Staršem, ki jim je na tem, da so hčere za časa šolanja v dobrem varstvu, da se pridno učijo, telesno krepijo in tudi v dobro gospodinjstvo napeljujejo, tem priporočamo vnovič slovenski zavod. Za sprejem se je oglašiti do 15. avgusta.

Prostovoljno gasilno društvo v Sežani priredi dne 2. avgusta 1914, k dvajsetletnemu obistanku društva jubilejno veselico. Vspored se prijavi pravčasno.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Garovi.

Podružnici sv. Cirila in Metoda v Skednju sta pristopila kot ustanovnika g. Stefan Grk in gdnca Jožica Sancin Drejač. Isti darujejo gg. Josip Tul, Ana Franovič, Fran Pregel po 1 K in imenovanava K 2. Za srečolov, oziroma kolo sreče na vrtni veselici dne 26. julija darujejo: g. Flego Marija Dražen 2 vazi, Marija Makovec nastavek za slaščice in 2 skodelici za kavo, Ana Strgaus vezan predpasnik, imenovana eno sliko, Josip Čurc telovnik fantazija, Sancin Lucija Star par kološči, Sancin Marija Cacek 12 komadov CM čistila za čevlje in 2 ovojca čokolade, Sancin Terezija Toč 2 skodelici za kavo, Jakob Semrl 3 deške oblečke, Kotal Josip, čevljar, 2 vazi, nastavek za slaščice, sladkornico in 1 lončka, Sancin Jožefa Ban 2 otroška košila, I. Ukmar 2 vazi in ovoj čokolade, A. L. kuhinjski nož in vilice, L. Škerjanc 2 nova kuhinjska noža, g. Kacova 2 ovojca čokolade, A. Schweitzer service za liker, Marija Verk service za kavo, Anastazija Zigon nastavek za kruh, Josipina Ourjan service za liker, Urška Fabris nastavek za slaščice, g. Bönel service za pivo, gdnči Marija in Anita Lukač service

Razne vesti.

Drobne vesti. — Zarobljena ljudska opera. Budimpeštansko ljudsko opero so zarobili razni upniki. Mesto se je pa proti rubežni upro, češ da je opera njena lastnina. Okrajno sodišče je izdalo te dni razsodbo, v kateri se pripozna lastnina ljudske opere mestu in sicer s fundus in stratusom razun garderobe, biblioteke, dekoracij in instrumentov v operi. Opera ostane torej mestu in upniki bodo mogli prodati samo zgoraj navedene iz mestne lastnine izločene predmete. Dragocene umetniške slike. Te dni se je vršila v Londonu sodna dražba umetniških slik znane zbirke Arhibalka Coatesa. Prodali so 33 slik. Prodane slike so bile cenjene sodno na 768.000 kron, prodali pa so jih na dražbi za več kot en milijon kron. Nekatere slike so dosegle naravnost ogromne cene. Tako so bile prodane: Corotsov »Ples vil« eno njegovih zadnjih del je bilo prodano za 166.320 kron, »LeLac« za 73.000 kron, dve slike »Gozdicevje s kravami« in »Voli pri delu« za 146.160 kron odnosno 130.600 K. Daubignyjev »Večer« je vrgel 90.700 K. »Skupina vil pri počitku« od Diaca je šla za 36.500 kron itd. Sploh se je opazilo, da so presegale zadnje cene za velike vsote nakupne cene prodanih umotvorov. — Gozdni požar na Trškem. Iz gubernije Kostroma poročajo, da postajajo gozdni požari, o katerih smo že poročali vedno bolj nevarni. Ogenj se silno širi posebno vsled hudega vetra, ki divja po vseh prizadetih pokrajinah. Vsak dan pogori več desetnih gozda. Prebivalci obupni beže in paščajo vse svoje imetje. Trčenje dveh ruskih vojaških letalnih strojev. Na letalnem polju pri Garčinu sta trčila v četrtki popoldne dva vojaška letalna stroja, katere sta vodila nadporočnika Nagnonov in Šensin. Oba stroja sta padla takoj po trčenju in sta popolnoma razbila. Nadporočnik Šensin je obležal namesu mrtve, Nagnonov pa je težko ranjen. Kaj je povzročilo trčenje, do sedaj še niso dognali. Oba ponesrečena ruska avijatika sta bila priznana veščaka in strokovnjaka v svoji stroki. Zahteve pariških poštinskih uslužbencev zavrnjene. Senatna finančna komisija v Parizu je ponovno zavrnila kljub prigovarjanju finančnega ministra Thomsona s 13 glasovi proti 1 glasu kredit za zvišanje stanarinskih doklad poštinskih uslužbencev v Parizu. Kakor je znano je povzročila prva zavrnitev tega kredita viharne dogodke na pariškem glavnem poštnem uradu in stavko poštarjev v Parizu. Kako bodo odgovorili postarji na to ponovno zavrnitev svojih zahtev še ni znano. Umrl je neudoma na Dunaju ravnatelj državnih železnic v Inomostu dvorni svetnik Steiniger. Dvadesetdesetletna morilka iz ljubosumnosti. V Chestru se je vršila tedni porotna obravnava proti 72 letni kmetici Elizabeti Reves, ki je umorila svojega 66 let starega moža. Žena je izpovedala pred sodiščem sledeče: Vsega je kriva tista stara Robinsonova. Speljala mi je moža in mož je bil že več let vanjo zaljubljen. Razdal ji je na stave funtov, meni pa še čevljev in hotel kupiti, kaj še le, da bi mi bil zvest. Slabo je živel in slab konec je naredil. Dolgo sem trpela, končno pa me je premagala jeza in ubila sem nezvestega moža. Ker je žena priznala umor in ker so zdravniki izjavili, da je duševno popolnoma zdrava in čista, jo je obsodilo sodišče na smrt. Sodnik je priporočil staro ženo z ozirom na njeno visoko starost in na veliko ljubosumnost milosti karlat.

Drobne vesti. Stavki v londonskem arsenalu Woolwich so se pridružili delavci raznih podjetij v Londonu in v drugih mestih. Število stavkajočih znaša že več tisoč delavcev in to večinoma strokovnih delavcev, ki se dajo le težko hitro nadomestiti. Stavka je nastala kakor smo že poročali zaradi odpusta nekaterih delavcev, ki niso hoteli nadaljevati in zavrniti nekega velikega in važnega dela, katero so pričeli neorganizirani delavci. — V tovarni za železne izdelke v Lichtenbergu pri Berolinu se je vdrl v četrtem nadstropju novega skladišča strop. Težki železni strop so padli skozi ostale stroje v klet skladišča. Celotno skladišče je porušeno. Izpod razvalin so potegnili več mrtvih in več težko in lahko ranjenih delavcev. Število mrtvih in ranjenih delavcev še ni znano. — V Rommenohlu pri Hagenu na Vestfaliskem je eksplodiral v tamošnji tovarni za streliva dinamit. Trije delavci so mrtvi, trije so težko, več pa jih je lahko ranjenih. — A Liflandij in v sosedni Kurlandiji gore gozdovi. — Iz Rige poročajo, da se vidi iz mesta velikanski krog, ki ga tvorijo daleč na okoli goreči gozdovi. Prebivalci so pobegnili iz gozda in zapustili svoja mirna sešiča. Ogenj je bil zaneten zlobno na več krajih. — V Biali so našli te dni mrtvega 28 letnega tkalca Ivana Kutelna. Imel je samo naglavi 28 ran. Truplo so ropari skoro popolnoma slekli. Zapirli so tri sumljive osebe, ki pa taje in se jim do sedaj še tudi ni mogla dokazati krivda. — V Lvovu pogrešajo že več dni odvtnika dr. Ivana Kasparka. Kakor so dognali je

Osram žična žarulja

10% števna prištednost
Sjajno bijelo sijajstvo

Dobiva se v Trstu pri tovarni R. DU'FAR, Gebrüder Brunner, Piazza del Ponterosso št. 1.

poneveril Kasperek več kot četrtil milijona kron. Izgubil pa je skoro vse svoje premoženje pri nekem kinematografskem podjetju. — Povodom francoskih mornarških vaj v okolici Hyereških otokov je trčil podmorski čoln »Circée« v podmorski čoln »Calypso«. »Calypso« se je potopil. »Circée« je precej poškodovan, trije mornarji so utonili. Trupli dveh mornarjev so že potegnili iz morja, tretjega pa ne morejo dobiti. — K strašnemu požaru gozdov na Ruskem se poročajo še sledeče podrobnosti: V okolici Petrograda in ob varševski železnici gore cela polja šote. Pri Dvinskem in Lučnu je zavzel požar krog čez 5000 desatin (5433 hektarov). Uničeno so med gozdi tudi vse naselbine in skladišča drv in poljskih pridelkov. V okolici Stareje Rusije je pogorelo sredi gozdov čez 15 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Prebivalci so si rešili komaj življenje. Poginila jim je tudi vsa živina. Mestu Tišvinu preči neizogibna poguba. Mesto je obdano krog in krog od gorečih gozdov in je že popolnoma v dimu in v plamenih. Vsi prebivalci so zbežali.

Zanimiva razprava o Avstriji-Srbiji in Crngorci.

»Zeit« priobčuje zanimiv razgovor svojega zastopnika z znanim poznavateljem albanskih razmer, baronom dr. Nopces. Baron dr. Nopces je izjavil med drugim sledeče: Je pomlad 1. 1913. sem izjavil napram znanemu ministru grofu Berchtoldu, da taka Albanija, kakršna je bila ustvarjena in rojena z njegovo porodiško pomočjo, ni zmožna življenja. Ker so zadnji dogodki popolnoma potrdili mojo trditev, sem se odpravil v Drač, da ujam tam iz vsega srca zmagovalce nad zunanji ministrom. Umevno vam bode vendar, kakšno diabolčno veselje napravila to zasebniku, ki razpolaga samo s skromnimi sredstvi in mu ne služi tak aparat, kakršnega ima zunanji minister. V Draču sem opazil sledeče: Zunanje ministrstvo dela še vedno iste napake, kot jih je delalo takrat, ko je bil odlikovan na Dunaju z velikim križcem Essad paša, namreč, da se opira vedno samo na gotove osebe. Poleg tega sem pa tudi videl, da je celo gospodstvo kneza Viljama, ki se razprostira sedaj itak le še čez mesto Drač, popolnoma odvisno od dobre volje nekaterih albanskih voditeljev kakor Marka Chionija, Bairauma Zure in nekaj drugih. Da bi zavzeli vstati Drač s silo, tega ne verjamem, prepuščaj pa sem, da bodo vstali s pomočjo prijateljev v mestu in z drugimi pripomočki pripravili mesto tako daleč, da se ne bo moglo več držati in da bodo zasedli mesto brez odpora. In takrat ostane knezu Viljemu le še vladna palača. Vsekakor pa knez Viljem tega poraza ni popolnoma sam zakrivil. Ima mnogo odkritih in prikritih nasprotnikov in ti so tudi povzročili, da se je njegov vpliv, dasi se je izdalo za ustanovitelja Viljemove vlade že nad 10 milijonov kron, skrčil na mesto Drač, namesto, da bi se bil razširil po vsej deželi.

O Preku Bib Dodu ni hotel baron Nopces ničesar izpovedati. Ker je njegovo obnašanje dvoumno se ne poteguje zanj, zameriti pa se mu tudi ne, prvič ker ni podložnik kneza Viljama, ali kak odličen faktor v albanski politiki, in drugič, ker bo pri svojih poznejših geoloških raziskavah v Miridiji gotovo bolj odvisen in navezan na Preko Bib Doda kot na grofa Berchtolda, vsled česar bi mu znala sedanja zamera škodovati.

Jasneje kot o albanskih političnih faktorjih se je izrazil baron Nopces o Srbiji in Crngorci. Da Srbi vstaje podpirajo, je skoro dokazano in to je tudi popolnoma umljivo, in s srbškega stališča popolnoma racionalno. Srbija mora storiti vse, da prepreči na svoji zapadni meji ustanovitve albanskega kraljevstva, ker bi to kraljestvo tvorilo za njeno zapadno mejo neprestano nevarnost. Kar se tiče Crngore, je ta, posebno še, ker se kralj Nikolaj še vedno ni odrekal za vselej Skadru, v istem položaju kot Srbija. Pri tem vam pa hočem nekaj povedati, kar hoče grof Berchtold s svojimi oficijozni na vsak način prikriti, in je to do sedaj tudi prikrit, to pa zato, ker tvori to zanj in za njegove oficije veliko blamažo. Crngorska vlada je že pred nekaj tedni vojaško zasedla del omega ozemlja, ki je bilo določeno po londonski konferenci Albaniji. In sicer celo Vormosko ozemlje in ima to ozemlje še sedaj zasedeno. To ozemlje poznajo prav dobro in zagotavljam vas, da obsega krasne planinske pašnike in rodovitno široko dolinsko ozemlje. Spominjate se še, s kako levjo srčnostjo se je borilo naše zunanje ministrstvo v Londonu za vsako ped albanske zemlje. Lanjsko jesen je bilo, ko so Srbi nekoliko kršili v Londonu določeno albansko mejo. In takoj na to je prišel v Belgrad dunajski ultimatum. No, in to, kar sem povedal o Crngorci, se je zgodilo že pred nekaj tedni. Ministrstvo je o tem dogodku dobro poučeno. Baje je prišlo na Cetinje glede tega že več not. Cetinjska vlada se pa za te note še ne zmeni, in ministrstvo hoče sedaj to zadevo prikriti. Do dejstva nam nudi jasen zgled, kako nedosledna je avstrijska zunanja politika.

Če vse to reasumiramo, dobimo v Albaniji kneza, ki je obdan od več ali manj zaupanja vrednih elementov, ki ga kot zvesti podaniki molzejo; vidimo vlado, ki nima nobene moči znotraj in ki ne more niti najmanj ščititi svojih podanikov pred tujimi napadi številnih sosedov kakor Orkov, Srbov, Turkov in drugih, katerim je vse prav, samo da se oškoduje v svojih civiliziranih plaših sicer zdravo albansko ljudstvo. Vidimo v deželi kaos, iz katerega ni izhoda, in poleg vsega tega

stoji kot požrtovalni patron c. in k. nanje ministrstvo.

Optimizem Turkhan paše pripisuje baron Nopces dejstvu, da je Turkhan paša star turški dostojanstvenik, ki se je popolnoma nalezil znanega turškega rožnatega optimizma, ki najde za vsako odprto rano primeren lepilni obliž.

F. L. TUMA.

S samotnega brega.

Anglo-Jugoslovansko zblizanje.

Dve stvari ste, ki nam kažeta pot pri tem vprašanju: naša geografsko-ekonomski lega in splošni sedanji evropski položaj.

Kaj sledi po eni strani iz dejstva, da močni Jugoslovani zapiramo pot v orijent in da je v naših rokah tudi pot na suhem in Indijo, in po drugi strani nemško-angleški rivalski boj v industriji in trgovini? — Anglija se krčevito napenja, da se obdrži pred nemško konkurenco, išče trgov za svoje izdelke, kjer je more in sedanje stremenje angleške visoke politike gre za tem, kako bi podrezala žilo Bagdadske železnice. Na daljnem Vzhodu delati Japonska in Združene Države Severoamerikanske angleško pozicijo zelo nezanljivo, iz Avstralije so se veliki angleški finančniki jeli že umikati in v resnici se kaže, da Anglija čim dalje bolj koncentrirajo svojo silo na ohranitev Indije in Južne Afrike. Kako bolj občutljiva postaja torej pri vsaki potezi, ki bi utegnila otemneti le enega izmed teh dveh biserov njene kolonialne moči!

Strah pred nemško ekspanzivnostjo z njenimi baloni okupira danes vso javnost na Angleškem. Naj stopi človek kamor hoče, v gledališče ali univerzo, tramvaj ali parlament, cerkev ali platoformo, zasebno famijo ali žganjarno — povsodi se govori samo in neprestano o nemškem rivalstvu. Ko se ta prvi nemir toliko poleže da se vsejdo Angleži zopet za mizo, kakor delajo vedno, čim mine prva panika in se pogovor o novem položaju s hladnim razumom trgovskega naroda, potem ni dvoma, da padejo njih oči ravno na nas Jugoslovane, ker družega odgovora ne moremo dobiti na vprašanje, kako zajeti nemški val, ki se vlija po tej ozki poti proti Jutrovemu?

Po drugi strani imamo Jugoslovani vzajemni interes na angleškem zbliznanju. Kako drugače se hočemo odtrgati od nemške ekonomske ekspanzivnosti v naših deželah in stem nemške politike, nego s pomočjo Angležev? Organizirajmo v svojih deželah angleško trgovino, stopimo z njimi v intimno gospodarsko zvezo in na mah bo vsa Anglija na naši strani! Jugoslovani ne potrebujejo nobene vojaške tuje pomoči in zaveze. Njih hrabrost in izvrstni geografsko-strategični položaj jim dovolj zagotavlja osebno svobodo. — Ekonomski pa so preslabi, da bi se mogli ubraniti pred nemškim kapitalom.

Spominjam samo na znani septembarski bojkot vsega nemškega v Ljubljani (1908). Ne oziraje se na to, da je tak bojkot vedno zelo nevaren in dvorezen nož, posebno, če gre proti denarnim institucijam, ker vpliva nehoti tudi na razpoloženje napram slovenskim podobnim zavodom; ne oziraje se dalje na fakt preprostega razuma, da so nemški trgovci še danes celo v Ljubljani čisto pionirji in da vedno dolgo treba, preden se jih nauči posnemati mladi slovenski trgovski naraščaj in odpira svoje trgovine, kjer pa velikokrat nismo postreženi s tako vpludnostjo, potrpežljivostjo in toliko solidnostjo cene (govorim iz lastne izkušnje in te besede imajo samo dvojen namen: konstatirati objektivno dejstvo in opozoriti na ta nedostatek slovenske trgovce, in navajam v primer samo neko srbsko firmo, kjer vlada res drug duh od podobnih slovenskih) — ne oziraje se na vse to, nam pové naveden eksemplji, da mora biti tak bojkot samo plus ob vodo. Tista pest nemških trgovcev nam prej koristi nego škoduje, kar sledi iz gorej navedenih pripomb. Tudi ekonomski je tak bojkot zelo nedolžen.

Ali ves nemški vpliv, vso nemško politiko in ves nemški režim v naših krajih zadevuje v srce in smrti tisti bojkot, ki bi načeloma odklonil vsak nemški izdelek. No, to prodajajo ravno tako nemški kakor slovenski trgovci. Gotovo je, da teh raznih produktov ne moremo pogrešati, a ravno zato je bojkot proti njim umesten in vspešen šele tedaj, ko imamo za se pri nadomestilo drugega izvora. Če se prepriča nemški trgovec ali slovenski njegov tovariš, da nemške stvari načeloma ne jemljemo, pač n. pr. čvarki ali angleško, potem si tudi on misli tak predmet, če mu je mar na lastni ekzistenci.

Dokler nimamo Slovenci svoje politične meje, se skoro niti gibati ne moremo v boju za tako emancipacijo, ker nimamo tarinne politike niti v rokah niti je moremo prej izvesti dokler nimamo svoje meje — v poštven prihaja največ Trst in pomorska zveza z Londonom, ki nam Slovencem do danes ne hasne — toda velik del Jugoslovancev je zaradi ugodnega političnega položaja že danes vsposobljen, da dela praktično na angleško-jugoslovanskem zbliznanju. Posledica ekonomske zveze se izraža neposredno v formuli naše politike. O tem zbliznanju lahko opravičeno trdimo z naziranjem starega italijanskega ekonoma o veletgovini: futura pronosticare. Pravzaprav niti prorokovati ni treba. Do istega rezultata pridemo, če

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna sežena, prostatitis, uretritis in mehurali katariji korenito zdravijo s

konfeti Casile.

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevč (kiliro), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravljajo uretralna sežena (prostatitis, uretritis, cistitis, mezeneposobnost za zdravljenje urina, sluzasto tokove itd. — E 4 —

herne katarie, kamen, Skatja konfeti Casile E 4 — JORUBIN CASILE, najboljši protisifilitsko in pozitivno križnično sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti siflidi, sveniji, impotenci, kostoboli, lahiaz, vnetja slez, poltini madežen, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevasteniji, energičen razkrojevalec urinske kiseline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.

Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 350. Kdor tehi večjih pojasnil, tiskovir itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD, za g. Casile, Trst, ki poda odgovor z obračunom pošto zastoj in z vso rezervno. Priznani mednarodni izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloge v Trstu Lekarna Lloyd, V. dell'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis N. Casile.

CHARLES

cirkus, kakoršen mora biti

Trst, na zemljišču: ulica Miramar šte. 31.

Gala otvoritvena predstava

zvečer točno ob 7 1/2.

Torek, 14. julija 1914

Predprodaja vstopnic v c. kr. prodajalni specialitet Corso

Sreda 15. julija ob 3 1/2, pop. in 5 1/2, pop.

dve briljantni predstavi za tuje in domačine.

Zdravljenje kroi!

Čaj »Tisočeri cvet« (Millefiori).

Čaj, ki ter je izvestno sredstvo proti ošnim sluzem, ču poče v žolodih, katere poči slabostu prahavljajo in brezposojajo. — Jaden ošni za zdravljenje stane 1 k. ter se dohaja v edinih lekarnah.

PRAXMARER - „Ai due mori“

TRST (mesina hiša) - Telef. 377.

Polne polnjave se izvršujejo takoj in franco ako se dopolnje kru 1-10.

Avtomobil - Universal

FORD 16-20 HP

Novi modeli 1913

Pomoženo proizvajanje. Znižanje cen.

4-6 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4800. Landale 6 sedežev 6300. — Popolna oprava Čapote s stranskimi zavosmi, steklo, pet tvečnik, generator za svetlobni plin, seg, kilometrski števec, hitromer. Cene veljajo za voze prosto voznine in odelne v Trstu.

ANTON SKERL

sodniški inženier

Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.

Garage: Via del Bacchi 18. Telefon 2247.

UMETNI ZOBJE

PLOMBIRANJE ZOBOV.

IZDIRANJE ZOBOV

: BREZ BOLEČINE :

Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER

ZOBODRAV - TRST KONC. ZOBNI

NIK TRST TENNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

